SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO, ADMINISTREJO K SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO: 67, avenue Gambetta, Paris-20

Poŝtĉekaj kontoj je nomo de SAT-Paris: Bruxelles n-o 350 189, S'Gravenhage n-o 211 533 Kopenhago n-o 4 986, Paris n-o 1234 22, Stokholmo n-o 74 153, Wien n-o D-109 068, Zagreb n-o 41 448, Zürich n-o VIII-200 49. Alilande oni pagu per poŝtmandato je nomo de SAT., bonvalutaj devizoj en rekom. letero aŭ bankĉeko je nomo de « Bannier ».

Ni celu Sennaciecon en agoj k pensoj

En la momento, en kiu pluraj L.E.A.-oj okazigas sian ĉiujaran kongreson aŭ konferencon, estas konvene eldiri kelkajn vortojn pri la rilatoj inter la Tutmonda movado aplikanta esperanton) k la lingvo-teritoria movado (propagandanta esperanton). Ĉar ankoraŭ ĝis hodiaŭ en iuj cerboj de laboristaj esperantistoj regas skeptikemo rilate la novan, kun tradicioj rompantan principon, por kiu daŭre pledas k kiun konstante aplikas SAT, k kiun oni plej bone povas nomi **sennacieca.**

Tiom pli necesas ankoraŭ trakti pri ĉi tiu punkto, ĉar kelkaj internaciistoj, t.e. homoj, kiuj konsideras kiel modelan k nesupereblan organizosistemon por mondorganizo tiun bazitan sur **nacioj,** sur landaj societoj, opinias, ke la integra aplikado de l'sennacieca organiza sistemo implicas ignoron k malestimon al la L.E.A.-oj.

Tio estas tute malvera. La plej bona pruvo pri la respekto, kiun SAT havas por la propaganda agado de la lingvo-teritoriaj asocioj, estas la Gotenburga Konvencio, kiu funkcias depost la jaro 1928 k kiu estas skrupule obeata de ambaŭ flankoj, de SAT k pluraj el la plej gravaj L.E.A.-oj. Ankaŭ la avantaĝo ne estas unuflanka: ni memorigas pri la rimarkoj en la raportoj de la F.L.E.-estraro (1), kiuj atribuas al la influo de SAT sur la kreskon de l'federacio tre atentindan lokon.

Kiam ni parolas pri L.E.A.-oj, ni ne pensas pri landaj asocioj naciskale starigitaj, sed ni parolas precize pri propagand-asocioj en **lingvoregionoj.** Ja, por la disvastigo de esperanto, la teritorio, sur kiu estas parolata unu k la sama lingvo, devas esti la agadbazo, sed ne regiono difinita per la politikaj landlimoj. Ĉar, por propagandi esperanton inter samlingvaj laboristoj, ja sufiĉas aparato, centro, kiu eldonas lernolibrojn, vortarojn, disaŭdigas radiolekciojn ktp. pere de la koncerna lingvo komuna al difinita **regiono.** Kaj se hazarde la politikaj ŝtatlimoj foje koincidas kun la lingvo-teritorio, tiam pro tiu koincido ne rompiĝas la principo.

Sed ofte lingvaj k naciaj limoj ne koincidas: Nederlandlingvio ampleksas la flandran parton de Belgio, Franclingvio ampleksas parton de Svisio, la valonan parton de Belgio, Anglalingvio ampleksas Usonon k la koloniojn k duonkoloniojn de l'Imperio, Portugalio kelkajn gravajn sudamerikajn ŝtatojn, same Hispanio, ktp, ktp.

La organizado laŭ **lingvo-teritorioj** sekve ne povas veki aŭ pluigi naciismajn tradiciaĵojn en laboristaj mensoj, kiel tion faras organizosistemo kuniganta en Internacio aron da **nacie** apartigitaj societoj. La sennacieca organizo baziĝanta sur la individua membreco, **malrekomendas** do nur la **laŭnacian apartigon** de la propagand-asocioj, ĉar tia organizoformo kontraŭas al ĝia idealo (forigo de ĉio nacieca el la proletaj mensoj). Tamen, praktike, SAT ligiĝas kun ĉiuj L.E.A.-oj, kiuj agnoskas la pravon de ĝia starpunkto, pere de la Gotenburga Konvencio, k ĝi ne dependigas la amikan rilatiĝon kun la propagand-asocioj de duarangaj demandoj (diferencaj labormetodoj, aŭ sim.).

SAT en la praktiko kompreneble ne ĉiam k ne ĉiuokaze povas simple malatenti la fakton, ke ekzistas nacioj, kiuj ne estas forbalaeblaj per la nuraj klopodoj de la esperantistoj sennaciece pensantaj. En la poŝtaj, teknikaj, administraciaj rilatoj sufiĉe ofte necesas konformiĝi al la nunaj sociaj leĝoj dekretitaj de la potenchavuloj. Sed tio ne signifas, ke pro tiu fakto laboristaj esperantistoj estas devigataj propagandi sian lingvon strikte en la kadro de la nuna nacieca pensmaniero. Neniu faktoro malhelpas ilin organizi sian propagandon laŭ lingvoskalo (lingvoteritorie), sendepende de la ŝtatlimo. Tiurilate esceptojn povas formi nur diferencaj politikaj reĝimoj k el ĝi rezultantaj baroj.

SAT celas krei sennaciecan spiritostaton, tutmondan kulturon, tio signifas, ĝi celas liberigi la laboristaron pere de esperanto el la dogmo pri Nacio kiel io absoluta, io nedetruebla, konsiderinda. Certe, la SAT-anoj ne faras al si iluziojn pri la efektivigo de tiu ĉi celo en baldaŭa estonto. Ili provas laŭ maksimuma proporcio apliki siajn principojn, nenion pli... nek malpli. Kaj se la Jarlibro de SAT montras la mondkarton dividitan en SAT-sektorojn (laŭ geografiaj horzonoj), anstataŭ la laŭlanda disdivido politika, k se en tiu broŝuro la aktivuloj de la Asocio estas vicigitaj en laŭalfabeta **urboregistro tutmonda, ne laŭlanda,** tio havas multe pli principan, edukan valoron, ol praktikan. Ni certe nur volas servi nian idealon per tiaj aranĝoj, kiuj ignoras la naciojn, k ni tute ne intencas anstataŭigi la malŝatigitan amon al Nacio per « SAT-sektora patriotismo »! Ni nur volas, ke la proletoj iom post iom perdu sian naciecan senton, ne plu konsideru sin kiel membrojn de nacio, por kiu indas oferi sangon k vivon.

La sennacieco ne estas utopio, ĝi estas io reale ekzistanta. Ĉar jam nuntempe per vortoj k skriboj esprimiĝas sennacieca spiritostato. Kaj la ĝermoj kreskadas, k la burĝonoj plinombriĝadas, k tiu evoluo daŭros seninterrompe, se nur ni vere volos k agos ĉiam celkonscie k ne flankiĝante. Al kritikantoj pri la sennacieca, vere esperantisma idealo ni respondu per pli intensa propagando, per plimultigo de niaj spertoj k ide-interŝanĝoj, per plugado serioza k klopodema sur la virga kampo de nova, tuthomara k socialisma kulturo.

Sennacieco restu utopio... por la esperantistoj, kiuj ne kapablas anticipi. Sennacieco estu faktoro de progreso por la konsekvencaj esperantistoj, kiuj tiras la lastan k logikan konkludon el la aplikado de l'universala lingvo. N. B.

(1) Labor. Esperantisto (Amsterdamo), Jubilea Libro de F.L.E.

ADRESO DE LA O.K.K.:

por mono:

K-do A. v. d. Pols, Hortensiastraat 17a, Rotterdam Zuid, ĝiro: 275837.

por ĉio alia:

K-do C. van Essen, Westerbeekstr. 57, Rotterdam Zuid, Nederlando.

3-a Komuniko

La kongreso okazos en la salono « LYBELLE », unu el la plej belaj k intimaj salonoj de la urbo. Ĝi situas en la centro de la urbo k havas 750 sidlokojn.

Sabatvespere okazos granda INTERFRATIG-VESPERO en la plej granda salono de la urbo « DOELEN » (1200 lokoj).

Dimanĉon posttagmeze okazos en « LYBELLE » la SOLENA MALFERMO. Dimanĉmatene okazos verŝajne kunveno, en kiu ni prezentos filmon. En la vestiblo de la kongresejo ni aranĝos AKCEPTEJON, INFORMEJON ktp. ktp.

EKSKURSOJ:

Ni jam projektis kelkajn ekskursojn, pri kiuj poste sekvos detalaj informoj. Jaŭdon, la 5an de aŭgusto okazos granda tuttaga ekskurso al iu banloko. Tiun ekskurson, kiu verŝajne okazos per ŝipo, partoprenu ĉiuj kongresanoj. Unu tagon ni estu inter la Gekamaradoj en la naturo!

SPECIALAJ KARTOJ

Atingis nin multaj petoj el Nederlando k Belgio por disponigi apartajn kartojn por tiuj, kiuj povos veni nur dum sabato k dimanĉo. La O.K.K. decidis vendi apartajn enirbiletojn por:

a) La interfratiĝ-vespero je sabato. Prezo: po 50 cendoj (por senlaboruloj 35 cendoj).

b) La Solena malfermo je dimanĉo. Prezo: po 50 cendoj (por senlaboruloj 35 cendoj).

Por la FILMMATENO je dimanĉo ni ne jam fiksis prezon. Tamen ni jam povas diri, ke ĝi estos malalta. Enirbiletojn por tiu kunveno oni povos akiri nur ĉe la salono.

ATENTU! Ni akceptas por la enirbiletoj nur mendojn kun samtempa pago k ni ekspedos la kartojn en junio.

Tiuj, kiuj mendas apartajn kartojn, do ne pagas la plenan kongreskotizon, kompreneble ne estas kongresanoj, k ni insiste rekomendas, se iom eblas, aliĝi al la kongreson!

Aliĝinte la kongreson, vi ne nur rajtas sen kroma pago partopreni ĉiujn kunvenojn, ekskursojn k aliajn aranĝojn, sed vi treege faciligas al ni la laboron k subtenas la kongreson.

La O.K.K. klopodas doni por malmulte da mono kiom eble plej multe! Speciale la nederlandaj Gek-doj komprenu, ke ili jam estas en favora situacio k do devas alporti sian oferon por sukcesigi la tuton!

KOTIZO K LOĜADO: Responde al la multaj demandoj pri la kotizo ni atentigas, ke la kotizo estas por SAT-anoj k ne-SAT-anoj la sama. Por geedzoj ni ne povas fiksi esceptan kotizon.

Oni bone notu, ke ni aranĝos loĝadon nur por tiuj, kiuj sur la aliĝilo menciis tion. Ju pli baldaŭ oni aliĝas, des pli vi havas la eblon TUTE SENPAGE loĝi k dormi dum la tuta kongreso. Multaj K-doj en Roterdamo volas gastigi unu aŭ pli da Gek-doj, sed ne ĉiuj povas tion tute senpage. Menciu do sur via aliĝilo, ĉu vi povas, se necese, pagi kompenson de MAKSIMUME 5 guldenoj por loĝado, manĝado ktp (do plena « flegado ») dum la tuta kongreso. Nepre sciigu, ĉu vi venos por la tuta kongreso aŭ nur por unu aŭ du tagoj.

La Gek-doj, kiuj ne aliĝas, sed vizitos nur la sabatan k dimanĉajn kunvenojn, nepre antaŭe petu loĝadon. Tiuj, kiuj TUJ anoncas sin, povas esti certaj pri senpaga loĝado, kondiĉe, ke oni klare menciu al ni siajn dezirojn!

Gek-doj, la roterdamaj laboristaj esperántistoj atendas vin! Venu al Roterdamo! Ni klopodos doni al vi neforgeseblan kongreson. Aliĝu tuj, k vi helpos nin en nia laboro, fari la 17an GRANDIOZA KONGRESO!!!

Por la O.K.K.: C. van Essen, sekr.

DUA LISTO DE ALIĜINTOJ

15. K-do A. v. d. Pols, Rotterdam; 16. G. v. Dienst, Rotterdam; 17. A. v. Scheepen, Hago; 18. K-ino A. Moore, Londono; 19. E. Moon, Ilford (Anglio); 20. K-do J. Sulski, Luton (Anglio); 21. J. Bernard, Bousbecque (Francio); 22. J. C. Kries, Zaandijk (Nederl.); 23. K-ino J. M. v. Dienst; 24 k 25. S. et J. Barendregt; 26. K-do W. J. Eerdmans; 27. H. de Boer, ĉiuj en Rotterdam; 28. K-ino M. Carraz, Beynost (Francio); 29. K-do G. A. Kramer; 30. K-ino M. C. Kramer; 31. A. C. Obbes; 32. G. J. Obbes; 33. K-do J. B. Pak; 34. K-do C. van Essen, ĉiuj en Rotterdam; 35. K-ino A. v. d. Heide, Bussum (Nederl.); 36. M. G. v. d. Doll, Maasluis (Nederl.); 37. J. A. Vet-Alexander, Maasluis.

La Gek-doj, kiuj intencas viziti la 17-an SAT. Kongreson, sendu la monon rekte al la kasisto de la O.K.K. en Roterdamo, ĉu per poŝta mandato aŭ ĝire, do ne al Parizo, ĉar tio donas pli da laboro ol necesas.

Por la O.K.K.: La kasisto A.v.d. Pols, Hortensiastr. 17b, ROTTERDAM Zuid. (ĝironumero 275 837).

KOMUNIKO
DE PLENUM-KOMITATO

Konforme al la paragrafo 11-a de la Statuto la P.-K.anoncas, ke ĝia mandato pri gvidado de la Asocio finiĝos la 31-an de decembro ĉi-jare (la gvidperiodo de P.-K. estas dujara). La membraro havas la rajton, ĝis la venonta Kongreso (en Roterdamo) proponi kandidatecojn, kiuj estos diskutobjekto dum la kongreso.

Proponoj al la 17-a Kongreso

1.

La frazo en la Statuto (art. 1) sub rubriko **Celo,** dua alineo, « SAT. ne estante politika, sed nur kleriga, eduka, kultura organizo... » estu ŝanĝata al « SAT, ne estante parti-politika, sed nur kleriga, eduka, kultura organizo... »

Motivigo: Organizo, kiu celas « utiligi praktike la internacian lingvon Esperanto por la klasaj celoj de la Laboristaro » nepre estas politika, ĉar klasa celo postulas por sia ekzisto ian politikan vidpunkton. Tial, la frazo, kiel ĝi estas nun, estas kontraŭdiro de terminoj. La aldono de la vorto « parti- » forigus la kontraŭdiron k samtempe montrus, ke SAT estas tamen supertendenca. **E. Ŝugar (19243).**

Hispana Letero

Bilbao, la 16.1.37. (portita de K-do ĝis Barcelono).

Jam ne estas dubo, ke la tutan materialon ricevas la faŝistoj el Germanio k Italio. Kion faras la francoj k angloj tiurilate? Nur komunikojn k pli da komunikoj, sed ion efektivan por ĉesigi la sendadon de « memvolaj soldatoj »el faŝistaj landoj — nulo! Lastatempe Germanio okupis k fortikigis hispanan Marokon (1). Tiam la atako direktiĝis kontraŭ Anglio (pro Gibraltaro) k kontraŭ Francio (pro proksimo al Franca Maroko). Pro tiu agado vekiĝis (almenaŭ ŝajnas tiel) la « dormintoj »: Anglio k Francio.

Dum ni suferis kontraŭleĝan atakon de la faŝistoj, dum nia junularo k pacema proletaro falis mortigitaj de kanajlaj kugloj, la demokrataj landoj silentis k eĉ iliaj gazetoj plejparte plezure publikigis raportojn pri la venkoj de faŝistoj.

La proletaro ankaŭ ne klare vidis; ĝi subtenis siajn registarojn en la ne-interveno. Ili forgesis ke ie ajn, kie la proletaro luktas kontraŭ la faŝismo, la devo de proleta solidaro estas helpi per ĉiuj rimedoj al venko de l'laboristoj, eĉ se necese lukti kontraŭ la propra estraro. Certe mi scias, ke bonaj internaciistoj faris kiom eble plej por helpi nin. Ni tutkore dankas al ĉiuj. Rusio ege helpis nin, ĉiu hispano memoros dum jaroj tiun helpon. Giaj ŝipoj estas kun ĝojo aklamataj ĉe niaj havenoj. Dank' al ĝi ni havas la materialon por batali kontraŭ la krimuloj.

Sed ni ne permesos, ke ni estu gvidataj de la kompartio aŭ aliaj. Ĉi tiu revolucio ne devas dependi de la volo de iu aŭ alia grupo, sed de la tuta proletaro. Tra la provincoj, registaroj formiĝis enhavantaj membrojn el ĉiuj sindikatoj k politikaj partioj, kiuj batalas kontraŭ la faŝismo. Tial la nacia registaro, kiu sidas en Valencio, formiĝis el socialistoj, komunistoj, respublikanoj, sindikatistoj (C. N. T.) k anarkistoj (F. A. I.). Tio ne signifas, ke sindikatistoj k anarkistoj enviciĝis en politiko. Kontraŭe, jam la tempo de politiko pasis, k la sindikatoj prenas sur sin la respondecon pri la ekonomio. Jam kolektiviĝis multaj industrioj. Jam la laboristoj ekmetas la bazon por nova socio-ordo.

Sed meze de tiu progresema tendenco, nia regiono, la baska aŭtonomia regiono, tute diference kondutas. Ni, la sindikatistoj, estas for el la respondeco en la registaro, kiu konsistas el 6 baskaj aŭtonomistoj (ne forgesu, ke ili estas religiemaj), 3 socialistoj, komunisto, k 2 respublikanoj. La komunisto k la socialisto fikondutis rilate la sindikatistojn; k ni ankoraŭ ne vidis kolektiviĝon ĉe iu ajn industrio en nia regiono. Kien ni iros tiel! Se kom. k socialistoj ne helpos la formadon de proletara registaro, tiel kiel ili faras en ĉiuj aliaj regionoj, ni restos izolitaj de la sociigo de l'ekonomio. **16.374.**

(1) Tiu nelaŭvera informo trafis la K-don verŝajne pere de francaj ĵurnaloj. — *Red.*

La vorto estas kvazaŭ vojeto en maro, sed vojon postlasas la faro!
Henriko Ibsen.

Interesa Sugesto

Ofte ni rimarkis en la SAT-kongresoj la ne-ĉeeston de K-doj el iom malproksimaj regionoj, aŭ el distriktoj, kie loĝas ne multaj SAT-anoj. Estus tamen dezirinde, ke la tieaj Gek-doj prenus la iniciativon por organizi foje kunvenon en sia regiono, k ebligus al unu persono la viziton al la kongreso de SAT. Mi celas Svision, Polion, Finlandon k similajn. Unuflanke mi tre ĝojus, se el tiuj landoj venus almenaŭ unu K-do al niaj ĉiujaraj kongresoj. Aliflanke, se eĉ neniu povus veni, tiam ni atingus per lingvoregionaj kunvenoj plian kontakton inter la samregionaj membroj. La Kongres-komitatoj ordinare ne akiras sufiĉe grandan sumon, por ebligi (financi) la alvenon de reprezentanto el la nomitaj regionoj. Se tio estus, mi ja tuj proponus al la O.K.K., disponigi sumeton tiucele.

10.512

Al kio ĝi kondukas ?

En Varsovio ekzistas apud-urbaj fervojetoj. Ili estas administrataj de akcia kompanio. La akcian plimulton posedas belga kapitalo. En tiu entrepreno estas laborigataj 600 personoj, kies salajron mi ĉi tie prezentas :

Nuntempaj monataj salajroj :

Kategorio	VII	285 zlotoj.
»	VIII	229 »
»	IX	210 »
»	X	194 »
»	XI	184 »
»	XII	182 »
»	XIII	182 »

En la lastaj jaroj la direkcio dungis laboristojn por 60 zlotoj pomonate, kiuj laboras, laŭ informoj de l'gazetoj, ĝis dek-kvin, eĉ dek-sep horoj tage. La sumo estas tiel malmulta, ke per ĝi oni ne povas vivi, sed bedaŭrinde ankaŭ ne morti. Por ilustri la vivnivelon de tiuj homoj, mi prezentas jenan prez-tabelon :

Kilogr. da pano kostas zl. 0.35.
Kilogr. da viando, de 1.20-2.—.
Kilogr. butero, zl. 4.—.
Unu ovo, zl. 0.13.
Kg. da terpomoj, zl. 0.10.
Loĝejo unuĉambra, de 25.— ĝis 45.—.
Simplaj ŝuoj, de 12.— ĝis 20.—.

La sindikatoj ne kontraŭstaris energie en defendo de l'plej malbone salajrata kategorio. Dum pli ol unu jaro daŭris senefikaj traktadoj kun la direkcio. Fine ĉi tiu, vidante la nepreton batali de l'laboristoj, volis malaltigi la salajrojn ĝis 45 % (la plej alta estus 240 zl., k la malplej alta 130), k maldungi pli ol 30 personojn. Sub laborista premo la sindikatgvidantoj devis proklami strikon. Sed anstataŭ ĝin gvidi laŭ klasaj gvidpunktoj, oni, faris el ĝi la plej ordinaran naciistan aventuron. En ĝi partoprenis « la tuta nacio » ; regis granda harmonio inter polnacianoj. Prenante burĝan gazeton aŭ socialistan, oni trovis ĉie la saman enhavon : « For la belgan kapitalon, Polio ne estas afrika kolonio. Polio ne estas Kongo ! ». Tiaj estis la titoloj, la enhavo tute ne diferencis de tio. Nur per la titolo de l'gazeto k ĝia subtitolo oni povis eltrovi, ke temas jen pri socialistaj, jen pri burĝaj gazetoj.

Por ne paroli vane, mi citas unu fakton : La direkcio (konsistinta el poloj, kun tiaj ĉefoj kiel princo Lubomirski, do ne nur el belgoj ; — ja plejmulte kulpas la direkcio, ĉar ĝi estras k laŭ ĝiaj instrukcioj k sugestoj decidas la belgoj) — kunvokis gazetkonferencon, dum kiu ĝi prezentis, kiel statas la laboristoj ĉe ŝtataj fervojoj k ĉe ili mem. El tiu ĉi prezento evidentiĝis (laŭ la ĉeforgano de la Socialista Partio « Robotnik »), ke la ŝtataj fervojistoj estas pagataj malpli alte ! « Robotnik » ofendiĝinte skribis : « La direkcio en maldeca formo volis ŝajnigi, ke la ŝtat-fervojistoj estas pli malbon-situaciaj, ĉar ĝi prezentis nur simplan salajron sen premioj k aliaj aldonoj. Sed eĉ se tio estus vera, la direkcio devas memori, ke unuflanke laboristoj laboras por belga privatkapitalo k sur la alia flanko por la Ŝtato... »

Ĉu tio ne estas edifa ? Pri kiu ŝtato do temas ? Pri faŝista. Sed tio ne gravas al la redaktoroj ĉe la socialistaj gazetoj, ĉar ĝi estas la **pola** ŝtato. Mi ĉi tie ne korektos, kiu havas pli bonan situacion, ĉar mi ne scias kiel la ŝtato pagas siajn fervojistojn, sed la pola ŝtata poŝto (do nek privata, nek belga, sed pola) pagas al oficistoj kun supera klerigo dum la ses unuaj monatoj zl. 120 (el kiu sumo oni ankoraŭ forprenas 15 zlotojn por diversaj asekuroj, k t.n. **referanto** (pli supera oficisto) ricevas 200 zl.

Mi demandas, ĉu tia agokonduto estas honesta en proleta k socialista (do klasbatala) movado ? Ne ! Ni esp. proletoj, kiel plej bonaj internaciistoj, devas kontraŭbatali tiun ĉi sistemon, ĉar ĝi estas akvo por la muelejo de l'faŝista k naciista propagando. Ĝi estas preparo de spiritostato por nova mondmilito. Se ni volas eviti ties okazigon k diversspecajn hitlerismojn, ni devas anstataŭigi la naciecan spiritostaton per klasbatala.

Proleto.

1871 - 1937

La 18-an de marto ni memoris la starigon de la Pariza Komuno, en la jaro 1871, kiu okazis, dum ankoraŭ la germana armeo ringe sieĝis la urbon. La klopodoj vivigi reĝimon de justa sociordo en Parizo, dum militotempo, estas karakterizitaj de Karlo Marks kiel unua provo realigi en la praktiko la regadon de l'Laboristaro. La eksperimento daŭris nur du monatojn. Ĝi estis en sango dronigata de la reakcio, de la blankaj armeoj de Tjer (Thiers). La epopeo de la unua komuno estas ombrumita en tiu ĉi jaro per la epopeo de la Civilmilito en Hispanio, alia epopeo de popolo, kiu kontraŭstaras kuraĝe la blankan armeon nia-epokan, ĉar ĉi tiu popolo estas decidinta regi mem sian propran destinon.

Skribistoj ne rezistos la tenton fari paralelojn, komparojn inter la unua komuno k la okazaĵoj de l'nuna epoko. SAT-anoj ankaŭ kun profito analizos la rolon, kiun ludis la nocio « Nacio » (nacia defendo, kc) en la pariza komuno, kie la popolanoj (federitoj) akuzis Tjer'on traktantan kun Bismark, pri perfido je la Nacio — k paralele la rolon, kiun ĝi komencas ludi en la hispana milito. Sed antaŭ la terura buĉofero mutiĝas pedanta rezonemo, k memorante dolore la dekmilojn da viktimoj de la pariza komuno, ni pensas kun angoro pri la centmiloj da viktimoj el 1936 k 1937 transe de la Pireneoj.

Noto : Nia bildo prezentas monumenton al la Komuno ; ĝi ne estas la « Muro » mem, sed kopio ĝia, kie estis ekzekutataj en majo 1871 kelkaj centoj da defendantoj de la Komuno. Ĝi troviĝas en parketo, kiu apudas la tombejon, kie okazis la lastaj bataloj de la komunanoj. Je proksimume 200 metroj de tiu loko kuŝas la sidejo de SAT. (Fotis : K-do Bubo).

Ĉe la Labor. Esperanto-Asocioj

La Federacio de Lab. Esp.istoj en la regiono de la nederlanda lingvo daŭre k sane kreskas. En 9 jaroj ĝi kreskis de 75 al 4586 membroj. En la pasinta jaro aliĝis 628 novaj anoj. Fondiĝis 27 novaj sekcioj, tiel ke ni nun havas 152 sekciojn. La eldonnombro de nia organo « Laborista Esperantisto » pliiĝis al 7500 ekz. Krom tiu ĉi organo, kiu estas dulingva, ĉiu membro ricevas senpage « Sennaciulon ». Por lingve kapabligi siajn anojn, la Federacio eldonas « fakan » gazeton, « La Progresanto » en kiu estas prizorgataj lingvorubrikoj. Apartan atenton ni turnis al la problemo por kapti la junularon en nian movadon. Fondiĝis Infankomitato, kies tasko estas krei organizan ligon inter la infanoj. Momente funkcias 52 kursoj por infanoj kun 1000 kursanoj. Aparta infangazeto « La Vojo », riĉe ilustrita k kun esp.-kurso, havas jam 900 abonantojn. Intensa k sistema propagando, kiu kulminis en la « Verda Monato » (septembro) efikis, ke estiĝis 310 kursoj kun 4500 kursanoj. La sekcioj aranĝis 100 ekspoziciojn k 80 propagandajn kunvenojn.

En kunlaboro kun VARA, Hilversum, la Federacio prizorgas esp.-elsendojn, kiuj okazas regule ĉiudekkvartage, sabate. Multaj organizoj, sindikatoj, ktp. petis k akiris helpon por aranĝi k gvidi espkursojn por siaj membroj. En kunlaboro kun la neŭtrala organizo « La estonto estas nia » fondiĝis la Generala Nederl. Esp. Ekzamena Komitato, kiu ekzamenis jam kelkcenton da kandidatoj por A. k B.-diplomo (tio estas krŭlingva k instruista kapablo).

Apartan noton meritas nia Libro-Servo, kiu mem eldonis plurajn gravajn verkojn. En « La verda monato » ĝi eldonis 5.000 afiŝojn. Trafa faldfolieto estis eldonata en 100.000 ekz., same kiel sigelmarko. Du broŝuroj « Kial Esperanto » k « Esperanto k la lab. junularo » aperis respektive 10.000 k 5.000 ekz. La jaro 1936 estis por la federacio jubilea jaro, ĉar ĝi ekzistis 25 jarojn. Memore al tio estis eldonata Jubilea Libro, en kiu eminentuloj diverstendencaj kunlaboris. La Jubilea Kongreso, kiu okazis dum pasko en Hago, estis vizitata de 1300 personoj. Multaj funkciuloj el la neesp-ista movado montris sian interesiĝon pri esp-o per sia ĉeesto en la kongreso. La sekvonta Federacia kongreso okazos paske en Gent, Belgio. Ni atendas denove proksimume 1000 personojn.

Resume ni povas konstati, ke la Federacio de Lab. Esperantistoj en la pasinta jaro aktive k energie laboris. La jarraporto aperis en esp-o en « Laborista Espisto » de januaro. Tiuj, kiuj interesiĝas pri ĝi, povos peti senpagan ekzempleron al: Federacio de laboristaj Esperantistoj, Postbus W. 6 **Amsterdam,** Nederlando.

G. Vrees.

Ni renversu la miljaran pesilon de la antaŭjuĝo k egoismo k deklaru nin solidaraj kun la VENKITOJ. Ni estu ĉiuj venkitaj ĝis kiam ne plu ekzistos la vorto VENKO nek VENKINTOJ.

Panait Istrati.

Kontraŭ milito k militismo

Ne ekzistas pli nobla tasko ol krei en la mondo fratan pacan reĝimon. En homaro minacata denove de la krima militfrenezajo, ne estas pli urĝa tasko. Kuraĝe k ne laciĝante, necesas rememorigi al la popoloj la kondiĉojn de la vera paco. Hodiaŭ pli ol iam gravas, ke bonvolemaj homoj, povantaj vidi nur rapidan proksimiĝon al neevitebla milito en la nuna armita paca reĝimo starigita aŭ plifirmigita pretekste de pacdefendo, kunigu siajn penojn en komuna agado por bari la malfeliĉegon. La kondiĉo de l'paco neniam estos milito, eĉ nomita liberiga aŭ revolucia. La kondiĉo de l'paco estas la interpopola justo, la rezigno al la milito dum la nuna tempo.

Por proklami tiun idealon k serĉi la rimedojn, por konvinki pri ĝi la homojn, la KUNIĜO INTERNACIA KONTRAŬ MILITO K MILITISMO estas starigita. Tiu Kuniĝo celas kunordigi la klopodojn de ĉiuj pacistaj asocioj k individuoj de la mondo. Jam iuj bone konataj eminentuloj certigis al la Kuniĝo sian subtenon; inter ili J. Buskes, Gandhi, Tagore, Aldous, Heksli (Huxley), Bertrand Russel, J. Giono, G. Pioch, A. Melissa Graves, H. Roland-Holst, Ellen Hörup, Lily Heber, k. a. Same grandaj internaciaj k naciaj asocioj tuj aliĝis.

La Kuniĝo Internacia kontraŭ Milito k Militismo okazigos sian unuan tutmondan kongreson de la 1- a ĝis 5-a de aŭgusto 1937 (Parizo). Kvin punktojn ellaboris Internacia Organiza Komitato. Ili estas la bazo de l'studa k agada programo de la Kuniĝo. Cetere, la Komitato ne sin apogis sur iuj antaŭjuĝoj atribuitaj al la tutmonda pacista movado.

La punktoj estas: 1) Por Militista k morala senarmigo; 2) Por politika, ekonomia k socia justo inter popoloj, kiel fundamenta kondiĉo de absoluta paco; 3) Kontraŭ deviga militservo k ĉia militismo; 4) Kontraŭ milita, industria k socia preparado cele al tuteca milito; 5) Por tuja liberigo de la 500 militkontraŭuloj nun enkarcerigitaj en diversaj landoj.

La Kongreso ne celos la absolutan neperforton. Ciuj, kiuj akceptas la kvin punktojn, povas ĝin partopreni. Ĝi kontraŭstaras ĉiujn militojn, ĉu inter nacioj, ĉu inter rasoj. Koncerne enlandan militon, malsamaj opinioj estas eblaj. Tamen, ĉiuj diversaj tendencoj rajtos klare esprimiĝi pri la metodoj uzotaj en la batalo por socia justo. La Internacia Komitato de K.I.M.M. estas prezidata de **F. Challaye,** sidas en Parizo, 30, rue Joubert, 9a). Ĝi uzas esperanton por siaj internaciaj rilatoj k eldonis flugfolion esp-lingvan.

Nova sukceso !

Preskaŭ ĉiuj societoj, kluboj k rondetoj esperantaj, por pli vigligi la movadon k veki la intereson inter sia anaro, faras diversmanieran propagandon, agas laŭ plej bona k efika metodo k laŭ propra sperto, por interesi pri la gravo de esp-o la proletaran amason. Laborista esperanta societo en Zagrebo, kiel centro de tuta Jugoslavio fondita antaŭ tri jaroj, post sia fondiĝo tre vigle eklaboris k la rezultoj jam nun estas videblaj. La societo okazigas kursojn, paroladojn k ekskursojn. Unuafoje de sia ekzisto, la societo decidis aranĝi « Letervesperon », kiu okazis; la 6-an de februaro grandsukcese, je kontento de ĉiuj ĉeestintoj, kiuj kun granda intereso aŭskultis la legadon de diverstekstaj leteroj k poŝtkartoj k tiel estis informataj pri la vero de l' pacismo de la tutmonda proletaro : nome ke nur per esperanto oni povas kontaktiĝi kun ĉiuj mondpartoj, ĉar nur la lingvo internacia ne konas landlimojn.

Ni ne povas ne diri la veron, ke geesp-istoj el multaj landoj konsciis sian kamaradecan devon k per abunda materialo sendita al ni vere sukcesigis nian aranĝon. Aparte estas salutinda la faro de K-doj el Nederlando, kiuj plej multnombre alsendis materialon, kiuj sin montris kiel veraj Zamenhofanoj k kies landon oni povas nomi Esperantujo.

La leteroj k p.k. estis ricevitaj el jenaj landoj : Nederlando 56, Svedio 20, Aŭstrio 12, Anglio 6, Francio 5, Ĉeĥoslovakio 5, Belgio 2, Norvegio 2, Sovetio 2, Finlando 2, Hispanio 2, Bulgario 1. Al K-doj, kiuj esprimis deziron korespondadi, ni povas respondi, ke ni disdonis la adresojn al ĉiuj niaj Ge-kdoj por nepre respondi, k ni esperas ke la jugoslavaj K-doj tion plenumos ; sed ĉar ni ne povis por ĉiu trovi korespondanton, ni petas vin, karaj eksterlandanoj, ne ofendiĝi.

Pro la tre abunda materialo k por ŝpari grandan sumon, kiun la societo devus oferi por poŝtelspezoj, ni decidis *ne respondi al ĉiu ope*, sed ni tion faras *kolektive pere de la gazetoj*, k ni petas la Gek-dojn pro tio pardoni al ni. La komitato esprimas koran dankon al ĉiuj Gek-doj, kiuj helpis nin.

L.E.S. (Zagrebo).

Dialogo

Knabo (verŝajne el Nederlando, kie la infanmovado esp-ista organiziĝas) :

Kial tiel multaj nomoj el diversaj landoj estas notitaj ĉi tie, en la gazeto, pro donaco de monsumoj ?

Patro: La koncernaj donacintoj opinias, ke la SAT-gazetoj devas havi pli fortan dors-apogon financan, ke SAT devas havi la eblon eldonadi belajn librojn, entrepreni novajn taskojn...

Knabo: Sed ĉu vi ne pagas ĉiujare kotizon al SAT ; ĉu ĝi do ne sufiĉas ?

Patro: Certe, mi pagas jarkotizon. Sed ĝi estas tiel kalkulita, ke ĝi kovras ĝuste la kostojn por la gazetoj, Jarlibro, administra servo. Se ni volas, ke SAT marŝu firme antaŭen, ni devas ĉiam esti pretaj oferi iom pli, alporti specialan monhelpon. Pri ĝi la SAT-administracio kvitancas en tiu ĉi listo, kiun vi trovas en ĉiu n-ro de « S-ulo ». Ĝi estas honora tabulo, ĉar ĝi atestas, ke multaj agas kun oferemo por la kreskigo de SAT. Tia asocio, vivanta ekskluzive per la moneroj de laboristoj, povas prosperi nur, se kunlaborado estas efektiva sur la morala k la materiala kampoj, tio signifas : se la

SAT-anoj alportas sian idean kunlaboron (en la gazetoj ekzemple) k ankaŭ sian specialan monhelpon,... kiam tio eblas.

Por ŝtopi la Breĉon

54. LISTO

SAT-ano 11020, Stokholmo	fr. fr.	108.—
G. D., Arnhemo	»	5.60
Londonano	£	1.—
Nynäshamna klubo « Laborista »	sv.kr.	5.—
Barcelonano	fr. fr.	7.—
Erbaro, Paris	»	5.—
K. Osterholm, Malmö	»	18.65
M. Roux, Charbonnières	»	10.—

Esp-o inter la Junularo

Ke la Federacio de Lab. Esp-istoj nederlandlingva estas plene konvinkita pri la granda signifo de l'tutmonda akceptiĝo de esp-o fare de la junularo, tion montras al vi la fakto, ke dum ĝia lastjara kongreso en Hago fondiĝis *Infankomitato*, kies tasko estas plene sin okupi pri tiu ĉi nomita grava problemo. Ĉar el la ĝis nun ricevitaj informoj evidentiĝas, ke la tuta porinfana laboro troviĝas ankoraŭ en embria stato, ni ĉi-loke aŭdigas seriozan alvokon al ĉiu celkonscia esperantisto.

Komprenante, ke sen internacia kunlaboro nia laboro baldaŭ senvaloriĝus, ni pretas konsile k age helpi niajn eksterlandajn K-dojn: eĉ tiom pli volonte ni faras tion, ĉar ni ne povas malhavi kunlaboron el tutmondo.

Unua bona ekpaŝo en la porinfana laboro estis, post fondiĝo de l'komitato, la eldono de « La Vojo », monata infangazeto, en kiu nuntempe presiĝas riĉe ilustrita elementa kurso internacie uzebla, kiu post la unua apero en la nomita gazeto estos eldonita libroforme. Tiele aperos la tuta verko, konsistanta el tri volumoj k verkita de instruistino A. Rebers.

Krom tiu kurso, la gazeto enhavas rakontojn, enigmojn k poemojn, ĉio porinfana. Sed por ke la gazeto vere enhavu internaciajn legaĵojn, ni tre ŝatus eksterlandanan kunlaboron rilate rakontojn, spritaĵojn (el infana mondo), priskribojn rilate la vivon, kutimojn k ludojn de k pri infanoj, fotojn pri kursoj k ekskursoj de infanoj ktp. Resume, rilate ĉion, kio povas interesi niajn etulojn. Ĉar baldaŭ pli ol 500 infanoj nederlandaj praktike volas uzi nian lingvon, oni havigu al ni adresojn de korespondemuloj (10-15 jaraj). Informojn pri kurs-aranĝoj k ĉio rilata la organizan flankon ni danke akceptos. Ni reciproke pretas informcele helpi.

Karaj Gek-doj ! Plendetale informu nin, por ke nia posteularo uzu nur universalan interkomprenilon, pro kiu ili nur povos danki nin. Ĉiuj kunlaborontoj bonvolu rekte interrilati kun la Sekretario de l'Nederlanda Infankomitato, W. *Borsje*, Multatulistr. 29, *Rotterdam-W.*, kiu ankaŭ volonte akceptos adresojn de infankomitatoj, kursgvidantoj k ankaŭ infanamikoj, por povi interrilati kun ili.

Pri abono al nia infangazeto LA VOJO oni sin turnu al la administracio, Postbus (W) 6, *Amsterdam*. Jara abonprezo (12 n-oj 8-paĝaj) : 0.65 gd. aŭ 5 resp. kuponoj. Por unu n-o unu resp. kupono (antaŭpage).

NOTINDAĴOJ

En la Honorkomitato de la Konferenco « Esperanto en la moderna vivo » (14-17. majo) eniris 16 ministroj de la nuna franca registaro, inter ili la ĉefministro L. Blum. La aranĝoj por la konferenco antaŭvidas la partoprenon de 1000 personoj.

Jam de 1929 ekzistas Ligo Internacia de Esp. Ĵurnalistoj, kies prezidanto estas s-ro W. Sonnenberg-Fedorovski (Stalinsk. obl. Post *Donbass*, Rudnik Buross, USSR). Ĝen. sekretario : d-ro *Jahn Anker-Pettersen*, Duestien 14, SKIEN, Norvegio. Ĉi-lasta akceptas artikolojn ĉiaspecajn (por la neesp-a tutmonda gazetaro), ankaŭ rakontojn, k rekompencas al la verkistoj laŭdezire. Informojn donas la sekr. kontraŭ resp. kupono.

La *Nov-Historia Societo* (adr.: 132 East 65 th Street, *Nov-Jorko*, N.Y.) esploras la profundajn kaŭzojn de la militoj k publikigas interesajn komunikojn, kiujn ĝi ricevas pri la problemo «Kiel la popoloj de la Tero povas efektivigi la universalan malarmadon? ». Ĝi aranĝas pri tiu demando tutmondan konkurson k disdonos 45 monpremiojn. La verkaĵoj ne devas superi 2.000 vortojn k esti maŝinskribitaj unuflanke de folio aŭ manskribitaj *tre* belskribe. Kun nomo k adreso de l'partoprenanto k marko « Prize Competition ». Konkursfino : 1.5.37. *Lingvoj allasataj* : la ĉefaj naciaj lingvoj (inkluzive holandan), bedaŭrinde ne — esperanto.

La Komercista Esperanto-Unio (Centro : Friedr. August-Str. 4, Dresden-Radebeul) ricevis kiel *sola* esp. societo en Germanio la permeson daŭrigi sian laboron. Vivu la negoco!

En nia movado

(Kroniko)

ALĜERIO. La alĝeraj SAT-anoj starigis esp. kurson kun sukceso, kun la helpo de PACA RONDO ĉe la ejo de l'Popola Universitato, 4, strato Négrier, Alĝero ; lernontoj estas ĉiam plezure akceptataj. Alĝeriaj SAT-anoj rilatu kun K-do *Noël Barbry*, 14, rue Denfert-Rochereau, *Alger*.

BRITIO, *Lidzo* (Leeds). SATEB havas nun 30 membrojn ĉi-loke, el kiuj 17 estas SAT-anoj. La ĉi-jaraj aspirantaj membroj estos aktivaj por 1938. Neniu el la kursanoj, kiuj komencis lerni la 6. okt. lastjare, forlasis la kurson, k kelkaj el ili jam abonas « S-ulo » n. (6255). — *Manĉestro*. La SAT-kongreso efikis forte sur la kooperativajn potenculojn. K-do Roberts instruas ĉi-loke en la vera koro de la movado, k lastatempe la tuta kooper. edukada komitato inspektis la kurson. La lernantoj sciis impresi la Komitaton, konsistantan el gravuloj ĉe la fonto mem de la mondkooperativa movado. Kooperativanoj-SAT-anoj, kion vi pensas pri la restarigo de l'SAT-Koopera Fako? Certe la Roterdama Kongreso prezentas bonan okazon al la kooperanoj tiucele kuniĝi en faka kunveno. Kiu iniciatos la aferon?

NEDERLANDO. En *Utrehto* stariĝis SAT-rondeto, post parolado de K-do B. Vels k aliĝo de kelkaj anoj. La rondo intencas propagandi por SAT en la tuta FLE-distrikto. Provizora sekci-peranto : K-do *H. A. v. Dijk*, Tromstr. 54, *Utrecht*.

POLIO. En *Krakovo* okazis la 14-an de febr. malgranda kunveno de prol. esp-istoj, k ili decidis fondi lab. klubon kune kun ruĝaj skoltoj; en la 27-a de febr. okazis dua kunveno kun 30 anoj, je kiu fondiĝis la L.E.K. ĉe societo de Lab. Universitato en Polio. Do, post preskaŭ 2-jara interrompo denove funkcias lab. esp. movado ĉi tie. Estro de l'klubo : K-do *Dziulik Stefan*.

SVISIO. La 8-a Kongreso de l'svisaj lab. esperantistoj okazos la 28-an de marto en Lozano (Cercle Ouvrier), je la 10-a horo. Post matena akcepto ĉe la stacidomo okazos la kongresa kunsido, poste komuna tagmanĝo k posttagmeze promenado tra la urbo. Dum la kongreso okazos ekzamenoj pri elementa lernado. Oni anoncas sin al : K-do *A. Buttet*, 9, av. Floréal, *Lausanne*. (Laŭ « La Semanto »).

Tra la Esperanta Gazetero

Ĉu la « esperanto-avineto » malindiĝis

En « Esperanto » (Ĝenevo) de februaro ni trovas jenan sciigon (reproduktitan kun ĉia rezervo, sed kiu ja meritas mencion, se ĝi baziĝas sur vero, k kiu ŝajnas al ni sufiĉe kredeba): « ... la tiom honorata sinjorino (Tuŝinski, en Dancigo, nomita « esperanto-avineto », — *red.*) ne plu interesiĝas pri esp-o. Ni aŭdis de samideano fidinda, reveninte de Danzig, ke S-ino T. aliĝis al la ideoj de l'Nacisocialismo, dirante ke en Adolf Hitler ŝi rekonas personiĝon de Dio... » Laŭ popola dirajo « ŝia cerbo iris promeni » k konfirmiĝas proverbo : « maljuno ne ŝirmas kontraŭ malsaĝo ».

Esperanto-gazeto prostituas sin antaŭ Naciismo

En « Hungara Heroldo » (n-o 1), febr., aperis sub titolo « Ni funebras » flat-artikolo al mortinta ministroprezidanto *Gyula Gömbös*. I. a. ni trovas jenon : « ... Li estis fanatika hungaro, kiu superante la ofte bagatelajn ondojn de la taga politiko, rigardis k direktis la hungaran estontecon malproksiman. Li firme kredis en la vivkapablo k historia destino de sia raso : la hungara popolo... », ktp, ktp. Ĉi tie la vorto *fanatika* ricevas laŭdan sencon, k la vorto *raso* estas uzata en senco, kiun ĝi ne havas en la esperanta lingvo (kvankam ekz. en la franca). La hungara popolo ne formas *rason* ; ĝi simple estas miksrasa nacio aŭ gentaro.

Sugestoj pri la movado el Hispanio

En la 4-a n-o de l'*Informa Bulteno de P.O.U.M.* (Rambla Estudis, 10, Barcelona) iu K-do faras proponojn rilate la disvolvon de l'esp-a afero en Hispanio. Li konstatas, ke nuntempe oni faras multe da *peresp-a* laboro, sed tute forgesas la *poresp-an*. « Ĉiuj proletsindikatoj k partioj *radias* esp-lingve en ĉiuj revoluciaj urboj el Hispanio. Ĉiuj partioj k sindikatoj revoluciaj ankaŭ eldonas esp. bultenojn, ĉar tiuj partioj k sindikatoj nun estas tre riĉaj. Kiuj restas malriĉaj kiel antaŭe k eĉ pli, ĉar nun ili estas forgesataj k oni ne pagas la kotizojn, estas la grupoj k esp-aj ligoj. Ĉi tiuj ne povas aperigi la bultenojn k revuojn, malgraŭ ke tiuj ligoj k grupoj restas fidelaj al la Revolucio. » La K-do proponas eldonon de ampleksaj k seriozaj revuoj en esp-o je la servo de l'Soc. Revolucio Hispana. « Ni opinias, ke la nuna peresp-a propagando estas ne tiel efika kiel ĝi estus, se ni kunlaborus intime k persiste en esp. fronto. »

Sen troigi la valoron de l'peresp-a laboro farata nuntempe en Hispanio, ni tamen opinias ĝin interesa k pristudinda eksperimento. Ni certe konsentas kun la supra K-do, ke pro tio la poresp-a laboro ne devus esti flanke lasata: tiuj, kiuj restis en la urboj, devus plue aranĝi kursojn, k vigligi la gruplaboron, starigante la daŭran kontakton kun la anoj, kiuj militas.

De nun la informbulteno de POUM aperas ducnmonate *presite* (sama formato k amplekso kiel « Popola Fronto ») sub titolo « La Hispana Revolucio » (supra adreso ; administranto E. Karpi, str. Rosal 87, *Barcelono* ; 6-numera abono : 4 resp. kuponoj). La enhavo estas interesa, sed la lingvaĵo havas multajn mankojn, pri kio cetere konscias la redaktantoj k petas senkulpigon.

Esperantistaj martiroj

« Heroldo » (n-o 8) komentas la fakton, konfirmitan de diversaj flankoj, ke la faŝistoj mortpafis en Kordobo (Hispanio) ĉiujn esperantistojn senescepte, *pro ilia esperantisteco*. Teo Jung skribas: « Oni povus kompreni la furiozadon kontraŭ esp-o k esp-istoj, se nia lingvo estus rezervita por unuflanka uzado al unuflanka politika partio, al difinita rasa aŭ religia tendenco. » Nu, vere, kiel Jung diras, esperanto apartenas al *ĉiuj*, kiel radio-aparato aŭ telefono. Sed li tamen devus ekkoni, ke esperantismo k faŝismo estas tute kontraŭaj aferoj, k ke la plimulto el la esperantistoj estas ankaŭ esperantismanoj (t.e. ne nuraj uzantoj de teknikilo). Tiam li pli bone komprenus la ŝajne tiom nekredeblan aferon!

La « fidinda » Internacia Esp. Ligo

La ĉefdelegito de Internacia Esp. Ligo por Portugalio, s-o Carreira, en alvoko publikigita en la sama n-o de « Her. » klarigas, ke « la kontraŭstaro de nia registaro estas nur provizora, ĉar ĝi certe estas informita de siaj agentoj, ke esp-o, sendanĝera k neŭtrala en Italio, Anglio, en Svedio k.a. landoj, ne estas ofendema k detrua en nia lando. Oni ne permesas al ni kunveni; sed oni ne malpermesas, ke ni ĉiuj aliĝu al fidinda k senpartia asocio kiel Internacia Esp .Ligo. » Fidinda? Kiurilate do? Ho jes, rilate servemon k submetiĝemon al faŝistaj diktatoroj (oni legu la protokolojn pri la kongresoj en Kolonjo, Romo, Vieno...)! Tia atesto pri fidindo, ŝajnas al ni, devus tuŝi iom malagrable iujn (certe ne ĉiujn!) membrojn de I.E.L.

Kiu kaĉon kuiris, tiu ĝin manĝu

En « Sur Posteno » (febr.) oni estas tre malkontenta, k oni ne kaŝas sian kolereman spiritostaton. Ekzistas ja kialoj por ĉagreniĝo. Ni citu kelkajn el ili: 1) La « negativa sinteno » de SAT ĉe la kongreso de Manĉestro, ĉar ĝi havis kiel pozitivan rezulton rimarkindan kreskon de la SAT-anaro en Britio k kreis atmosferon de simpatio por nia Asocio. 2) La « nobla ago » de l'nederlandaj IPE-anoj, likvidi sin, ne estis sufiĉe atentata k alte taksata de SAT k FLE, kiuj vidas en tio nur la normalan konsekvencon el la reala situacio. 3) La « specifaj cirkonstancoj » en Nederlando ne permesas la detruon de SAT, pro kio oni sin venĝas per etaj malicaĵoj: « SAT estas nura filio de nederlanda LEA « (tiel!!). 4) La unuiĝo en Francio per starigo de FET ne estas tiom facile eluzebla por la interesoj de IPE, kiom oni esperis: ja la malbenitaj SAT-anoj partoprenas aktive en la gvidado de l'asocio k frapas sur la malpurajn fingrojn al tiuj, kiuj provas agi kontraŭ aŭ ekster la federacia statuto komune k unuanime akceptita.

Novaj eldonaĵoj

« Esperanto-Nippon » nomiĝas aldona folio en esp-o al la anglalingva «Nippon-Guide» (4 pĝ., Adr.: *H. Ohtani*, The Nippon-Guide Sha, 3, Iwamoto-cho, Kanda, *Tokio*; jarabono 10 resp. kuponoj). La gazeto propagandas por japana kulturo k industrio k enhavas kelkajn interesajn mallongajn informojn, i.a. tiun, ke novkultura teatro Ŝin-Ĉukiĝi intencas prezenti sur scenejo la vivon de Zamenhof (en la teatra trupo partoprenas fervora malnova esp-isto).

« Gazeto de Ameriko » estas eldonata en Rio de Janeiro (Brazilio) (1), kiel semajna tutamerika esp. ĵurnalo (politike, religie, filozofie k naciece neŭtrala) depoŝt januaro (ni ricevis du n-ojn). 4 paĝoj grandformataj. Fotoj de sudamerikaj k usonaj eminentuloj. Novaĵoj pri la movado esp-ista. Literatura parto. Se oni konsideras, ke ĝis nun la Brazila esp. gazeto povis aperi *nur dufoje jare*, oni povas mezuri la progreson; ni eble ĝuste divenas, ke influhavaj personoj (registaranoj) financas la novan entreprenon, kies pluigon necesas atendi, por povi formi al si juĝon definitivan.

---

(1) Admin. adr. provizora: Av. Marechal Floriano, 212, Rio de Janeiro, ĉe Braz. Ligo Esp-ista. Provn-o kostas 2 resp. kup.

Komuniko de la Sennaciista Frakcio

De kiam K-do Lanti penetris en la regnon de l'mikado, li tute formalaperis el niaj okuloj. Kelkaj el liaj intimuloj asertas eĉ, ke kun lia adaptiĝo al la vivo k la moroj de Japanio estingiĝis tiu nomo, sub kiu li akiris sian famon tra la mondo: Lanti. Kaj ke en ĝia loko renaskiĝis lia origina familia nomo: Adam (1). Sed kia ajn estu la vero pri tiu afero, tio ne ŝanĝus la fakton, ke lia ido, la *sennaciismo*, vivas. Jam kelkaj centoj da homoj, disaj tra la mondo, plene konvinkiĝis, ke la internaciismo ĉiarilate fiaskis. Ĉiutage faktoj elmontras tiun fiaskon. Internaciistoj estas en realo nur senkonsciaj naciistoj. Cetere aliel ne povas esti, tial ke la lingvo, la medio, la edukado naciigas la homojn ekde la lulilo. Ni ĉiuj portas en nia spirito naciecajn mikrobojn. Kaj nur per klara konscio pri tio, per uzo de laŭcelaj kuraciloj ni povas ties aĉajn efikojn malhelpi. Unu el la plej efikaj k nepre necesaj serumoj por senpovigi naciecajn bacilojn, estas esp-o k ĝia kiom eble plej ofta praktikado k aplikado. Tial la sennaciistoj konsideras kiel devon fariĝi perfektaj esp-istoj. Per tio ili fariĝos plie la plej bonaj subtenantoj de nia komuna, ekstertendenca Asocio. Neniu SAT-ano sekve devas rilati indiferente al nia tendenco; ĉiu legu aŭ relegu la verkojn de K-do Lanti, speciale « Naciismo »-n (Prezo: 7.20 fr. fr.) k « Manifeston de la sennaciistoj » (Prezo: 1.50 fr fr.). Samokaze ni sciigas, ke ni havas ankoraŭ ekz-ojn de *Herezulo* (n-oj 7/8) — prezo: 2.— fr. — k provizon de « Ĉu Socialismo konstruiĝas en Sovetio? », (pr.: 3.— fr.) verko kies pravon montras ĉiutage faktoj.

LA SENNACIISTOJ ALCELAS LA DETRUON DE LA NACIECOJ K SUBTENAS ĈION, KIO EFIKAS TIACELE.

Rilate al ĉio, kio koncernas la S. Frakcion, oni bv. sin turni al K-dino *R. Roberts*, 1 Caister Ave., Whitefield, *Manchester* (Britio).

---

(1) Rilate tiun « metamorfozon » ni opinias utile raporti jenon: En la j. 1922 aperis en ESPERANTO, organo de UEA, nekrologa noto pri la sinmortigo de E. Adam, tiama redaktoro de « Le Travailleur Espérantiste ». Kaj samtempe « naskiĝis » E. Lanti, kiu kvazaŭ heredis je la sinmortiginto. Ni emas pensi, ke, se Lanti formalaperis, Adam renaskiĝis...

Kvankam ni scias, ke K-do Lanti fariĝis tre pesimista k senkuraĝigita sekve de la atakoj, kalumnioj k insultoj, kiujn li devis elsuferi fare de tiuj, kiuj faris skismon en nia movado k penis — sed sensukcese — detrui SAT-on, ni ne kredas, ke nia K-do imitis la francan socialistan ministron Salengro. Ĉi tiu ja ne povis elporti kalumnion rilatan al *patriota* konduto k tute ne al *klaskonscieco*. Pli vere, ni estas konvinkitaj, ke li estas el tiuj Reaperantoj, kiuj post longa vagado ekster nia vidosfero subite reekstaras antaŭ ni, pretaj por nova aktiveco. Dume ni povas diri, ke ni ricevis el Tokio siatempe leteron, per kiu li petis ke oni ne plu konsideru lin kiel aktivan SAT-anon. (Se iuj havas pli precizajn informojn pri la spirita patro de SAT, ni petas pri komuniko k antaŭdankas).

KORESPONDADO

BELGIO

Juna sekretario de regiona sindikato dez. kor. kun samfakanoj., pri Metallab. vivo, junulara klubo, ĝia interna strukturo k vivo, interŝ. de propagandmaterialo, afiŝoj ktp. Adr.: K-do L. *Libouton*, Sindikato de Metallaboristoj, Palais du Peuple, *Charleroi*.

ĈEĤOSLOVAKIO

4 modellignaĵistoj dez. koresp. individue aŭ kolektive pri div. lab. temoj, interŝ. PI, PM, gaz. Resp. gar. Skribu al: *J. Krüta*, Na Plouhych Zahonech 12, *Plzen XI*.

FRANCIO.

25-jara K-do dez. koresp. pĉt. kun Sovetio, Finlando, Latvio. *E.Philippe*, S. I. *St-Jean d'Aulph* (H-te Savoie).

NEDERLANDO

Du K-doj dez. kor. kun eksterl. K-doj pri ĉiuj temoj. Nepre respondos. Adresoj: *J. den Buiterlaar*, Onder de Waal 93, k *E. den Hartog*, Molendijk 146, (ambaŭ) *Krimpen a. d. Lek*.

Du komencantoj volas korespondadi kun Gekdoj eksterlandaj. Adreso: *J. Postma*, Iepenlaan 45, *Halfweg* (N. H.).

NORVEGIO

Nove fondita laborista esp-grupo « Fremad » dez. koresp. kun esp. grupoj ĉiulandaj. Resp. garantiata. Adr. Box 187, *Trondheim*.

SVEDIO.

Du svedoj dez. koresp. kun Gekamaradoj el la tuta mondo. *Börje Johansson* (35-jara), Magnebergskroken, 3, *Enskede; Vilmer Jonasson* (21-jara), Södertörnsvägen, 312, *Enskede*.

MEMORNOTO

REPRESIS EL « S-ULO »: *Le Travail*, Verviers, 23.2. (parol. de Fimmen); *Salajro-laboristo*, Helsinki (semajna sindik. gaz.), 26. 2. (parol. de Fimmen).

PRIESPER. ARTIK. K NOTOJN ENHAVIS: *Signalen*, Stokh., 11.. 18., 25. 2., 4. 3 (kurso); *Le Travail*, Verviers, 8.2.; *Le Jeune Pionnier*, Bruselo, dec.: *Le Peuple*, Bruselo (centra eld.). 16. 2.

PERESPER. MATERIALON APERIGIS: *Le Combat Syndicaliste*, Paris, 19. 2.; *The Freethinker*, London. 21. 2.; *L'Ecole Emancipée*, Marseille, 21.2.

NIA POŜTO

19514. — Ni bedaŭras, ke vi penis por traduki « Letero el Parizo », kiu povas esti interesa por la legantoj de ĉiutaga gazeto en Bonaero, sed ne por nia, ĉefe eŭropa, legantaro, kiu gandparte vivas sub la inkubo, kiu esprimiĝas en tiu Letero, k ricevis per siaj gazetoj similajn alarmajn novaĵojn.

D. F. — Salutojn. Leteroj k gazetoj multfoje senditaj ĝis novjaro. Mi provos denove.— *E.M.*

18.127. — La de vi tradukita artikolo estas tro *nederlanda*, sekve tiuforme ne uzebla por « S-ulo » (eble por « Lab. Esp-isto »?).— *Red.*

La *Hilversuma Lab. Esp. grupo* aranĝos fine de aprilo letervesperon. Tial ni petas korespondaĵojn el ĉiuj landoj pri ĉiuj temoj por favori tutmondan interkoresp-adon por niaj membroj, okaze de la finiĝo de la kurso. Resp. garantiata. Oni skribu al la sekr.: *O. de Vries*, Rigelstr. 24. I, *Hilversum* (Nederlando).

Membroj k Abonantoj en Polio! Kotizpagu pere de la Admin. de Soc. Esp. Societo, Marszalkowska, 81, VARSOVIO.

Abonu k disvastigu "Sennacieca Revuo"-n, la ilustritan, riĉenhavan monat-gazeton de S. A. T.!